ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

(ગુજરાત પબ્લિક યુનિવર્સિટીઝ અધિનિયમ નં. ૧૫/૨૦૨૩)

BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA UNIVERSITY, JUNAGADH

[Gujarat Public Universities Act No. 15/2023]

આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ

G20 — ONE EARTH • ONE FAMILY • ONE FUTURE

ક્રમાંક/B.K.N.M.U./N.S.S./131/2026 — તા. 20/08/2026

વિષય – શૈક્ષણિક સંસ્થામાં **"તમાકુ મુક્ત શૈક્ષણિક સંસ્થા"** (Tobacco Free Educational Institution – TOFEI) માર્ગદર્શિકાના યુસ્ત અમલીકરણ અને જાગૃતિ કાર્યક્રમોના આયોજન બાબત.

સંદર્ભ – (૧) ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશ્નરશ્રીની કચેરી, એન.એસ.એસ. શાખાના તા. 21-07-2026 ના પત્ર ક્રમાંક CHE/0171/07/2026 મુજબ.

(૨) રાઈટ ટુ લાઈફ (Right to Life) સંસ્થાના તા. ૩૦-૦૬-૨૦૨૬ના પત્ર ક્રમાંક RTL/HLT/2026/003 મુજબ.

<u>પરીપત્ર</u> :-

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ સંલગ્ન એન.એસ.એસ. યુનિટ ધરાવતી તમામ કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓ તથા એન.એસ.એસ. પ્રોગ્રામ ઓફિસર્સને ઉપરોક્ત વિષય પરત્વે જણાવવાનું કે, આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ "Guidelines for Tobacco Free Educational Institution – TOFEI" ના સુચારુ અને યુસ્ત અમલીકરણ માટે શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય દ્વારા નિર્દેશો આપેલ છે કે યુવાધન તમાકુ અથવા નશાકારક પદાર્થોના વ્યસનથી દુર રહે અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓનું પરિસર સંપૂર્ણપણે નશામુક્ત રહે તે માટે NSS દ્વારા આયોજીત થતી સ્વૈચ્છિક પ્રવૃતિઓએ એક મહત્વનું માધ્યમ છે. આ સંદર્ભે યુનિવર્સિટી, સંલગ્ન એન.એસ.એસ. યુનિટ ધરાવતી તમામ કોલેજોમાં તથા એન.એસ.એસ. યુનિટના કાર્યક્ષેત્રમાં યુનિટ દ્વારા સંદર્ભ દર્શિત પત્રમાં જણાવ્યા મુજબની કામગીરી સુનિશ્ચિત કરવા જણાવવામાં આવે છે.

વધુમાં યુનિવર્સિટી સંલગ્ન એન.એસ.એસ. યુનિટ ધરાવતી તમામ કોલેજોમાં સંદર્ભ દર્શિત પત્રમાં જણાવ્યા મુજબ માર્ગદર્શિકાનું અક્ષરસહ પાલન થાય તથા કામગીરીનો અહેવાલ તેમજ ફોટોગ્રાફ <u>ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશ્નરશ્રીની કચેરી, એન.એસ.એસ. શાખાના ઇ-મેઈલ - nss.uni.hc-che@gujgov.edu.in પર ખાસ</u> અત્રે યુનીવર્સીટી, NSS વિભાગ ખાતે ઈ-મેઈલ – nss@bknmu.edu.in પર સમયસર મોકલી આપવા જણાવવામાં આવે છે.

પ્રો. કો- ઓર્ડીનેટર,
એન.એસ.એસ. વિભાગ
BKNMU – જુનાગઢ

<u>બિડાણ</u> : -

- સંદર્ભ દર્શિત પત્રની નકલ.

<u>**નકલ રવાના જાણ અર્થે**</u> : -

- રાજ્ય એન.એસ.એસ. અધિકારીશ્રી,ગાંધીનગર તરફ
- રીજીયોનલ ડાયરેક્ટરશ્રી, એન.એસ.એસ. ક્ષેત્રીય કાર્યાલય, અમદાવાદ તરફ
- માન. કુલપતિશ્રી/ કુલસચિવશ્રી ના અંગત સચિવશ્રી તરફ

સરકારી પોલીટેકનીક કેમ્પસ,
ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી રોડ,
ખડીયા, જુનાગઢ–૩૬૨ ૨૬૩, ગુજરાત(ભારત)
ફોન નં.૦૨૮૫–૨૬૮૧૪૦૦ / ફેક્સ નં.૦૨૮૫–૨૬૮૧૫૦૩

Government Polytechnic Campus,
Bhakta Kavi Narsinh Mehta University Road,
Khadiya, Junagadh - 362263 (Gujarat)
Ph: 0285-2681400 Fax: 0285-2681503

: www.bknmu.edu.in || nss@bknmu.edu.in

ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રીની કચેરી
એન.એસ.એસ. શાખા, બ્લોક નં.૧૨/૨, બીજો માળ, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન,
ગાંધીનગર, ગુજરાત રાજ્ય.

પ્રતિ,
રજીસ્ટ્રારશ્રી, તમામ યુનિવર્સિટીઓ
આચાર્યશ્રી, તમામ કૉલેજો
ગુજરાત રાજ્ય.

વિષય: શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં "તમાકુ મુક્ત શિક્ષણ સંસ્થા" (Tobacco Free Educational Institution - ToFEI) માર્ગદર્શિકાના ચુસ્ત અમલીકરણ અને જાગૃતિ કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવા બાબત.

સંદર્ભ: રાઈટ ટુ લાઈફ (Right to Life) સંસ્થાનો પત્ર ક્રમાંક: RTL/HLT/2026/003, તા.૩૦/૦૬/૨૦૨૬.

શ્રીમાન,

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભદર્શિત પત્ર અન્વયે જણાવવાનું કે, આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ "Guidelines for Tobacco Free Educational Institution (ToFEI)" ના સુચારુ અને ચુસ્ત અમલીકરણ માટે શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય દ્વારા નિર્દેશો આપેલ છે.

યુવાધન તમાકુ તથા નશાકારક પદાર્થોના વ્યસનથી દૂર રહે અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓનું પરિસર સંપૂર્ણપણે નશા મુક્ત રહે તે માટે એન.એસ.એસ. (NSS) સ્વૈચ્છિક પ્રવૃત્તિઓનું મહત્ત્વનું માધ્યમ છે. આ સંદર્ભે આપની યુનિવર્સિટી / કોલેજ / સંસ્થા હેઠળના તમામ એન.એસ.એસ. યુનિટો દ્વારા નીચે મુજબની કામગીરી સુનિશ્ચિત કરવા જણાવવામાં આવે છે:

૧. સાઇન બોર્ડ અને પ્રદર્શન: દરેક શૈક્ષણિક સંસ્થાના મુખ્ય ગેટ તથા પરિસરમાં નિર્ધારિત નમૂના મુજબ "તમાકુ મુક્ત શૈક્ષણિક સંસ્થા" (Tobacco Free Zone) ના બોર્ડ સ્પષ્ટ રીતે પ્રદર્શિત કરવા.

૨. તમાકુ મોનિટર / જાગૃતિ અમ્બેસેડરની નિમણૂક દરેક સંસ્થામાં એન.એસ.એસ. પ્રોગ્રામ ઓફિસર તથા એન.એસ.એસ. સ્વયંસેવકોને "તમાકુ મોનિટર" (Tobacco Monitors / Health & Wellness Ambassadors) તરીકે નામિત કરવા.

૩. ૧૦૦ વારની ત્રિજ્યામાં પ્રતિબંધ: સંસ્થાના કમ્પાઉન્ડ વોલથી ૧૦૦ વાર (100 Yards) ના વિસ્તારમાં કોઈપણ પ્રકારની તમાકુ કે સિગારેટ/ઈ-સિગારેટ/ગુટખાનું વેચાણ ન થાય તે અંગે સ્થાનિક તંત્રના સહયોગથી દેખરેખ રાખવી.

૪. જાગૃતિ કાર્યક્રમો અને શપથ: એન.એસ.એસ. દ્વારા સમયાંતરે વ્યસનમુક્તિ પ્લેજ (Pledge), રેલી, ચિત્ર/વક્તૃત્વ સ્પર્ધા તથા તમાકુ નિવારણ અંગે જાગૃતિ શિબિરોનું આયોજન કરવું.

૫. સ્વ-મૂલ્યાંકન (Self-Evaluation): ToFEI માર્ગદર્શિકા મુજબ અર્ધવાર્ષિક ધોરણે સ્કોરકાર્ડ ચકાસી સંસ્થા ૯૦/૧૦૦ નો બેંચમાર્ક હાંસલ કરે તે માટે જરૂરી પગલાં લેવા.

આપના તાબા હેઠળની તમામ કોલેજો/સંસ્થાઓમાં ઉપરોક્ત માર્ગદર્શિકાનું અક્ષરશ: પાલન થાય તથા કરેલ કામગીરીનો અહેવાલ (**Report with Photographs**) અત્રેની કચેરીને ઈ-મેઈલ દ્વારા નિયમિત મોકલી આપવા વિનંતી છે.

આ બાબતને અગ્રતા આપવા વિનંતી છે.

નાયબ નિયામક(એન.એસ.એસ.)
ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રીની કચેરી
ગુ.રા.ગાંધીનગર

બિડાણ: ઉપર મુજબ

<u>નકલ રવાના જાણ સારૂ:</u>

- નાયબ સચિવશ્રી (ઉચ્ચ અને ટેકનિકલ શિક્ષણ),શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
- સ્ટેટ નોડલ ઓફિસરશ્રી, સ્ટેટ તમાકુ નિયંત્રણ સેલ (NTCP), ગુજરાત રાજ્ય.
- સંયોજક, (કન્વીનર) રાઈટ ટૂ લાઈફ.

Ref. No.: RTL/HLT/2026/003 | 0 3 JUL 2026 | Date: 30/06/2026

શિક્ષણ વિભાગ
નવા સચિવાલય, ગાંધીનગર

To,

The Chief Secretary,

Government - of All States / Union Territories

Sub: Representation requesting the framing of State Rules / Regulations / Government Resolution / Standard Operating Procedure (SOP) for effective implementation of the "Guidelines for Tobacco Free Educational Institution (ToFEI), Revised" issued by the Ministry of Health & Family Welfare, Government of India.

Respected Sir / Madam,

Right to Life, a citizen-led constitutional rights initiative based in Gandhinagar, Gujarat, submits this representation to urge the State Government to put in place an enforceable State-level framework for the implementation of the Ministry of Health & Family Welfare's revised "Guidelines for Tobacco Free Educational Institution (ToFEI)". While the Guidelines provide a comprehensive national framework, their impact on the ground depends on each State translating them into binding Rules, Regulations or administrative directions — a step that a large number of States are yet to take.

1. The Tobacco Burden and the Vulnerability of the Young

Tobacco use is the single largest cause of preventable death and disease in India, claiming over 13 lakh lives every year — nearly 3,500 each day. The Global Adult Tobacco Survey (GATS-2, 2016-17) found that 28.6% of adults in India use tobacco, while the Global Youth Tobacco Survey recorded that 14.6% of students aged 13–15 years already use tobacco. Since the overwhelming majority of tobacco users begin in adolescence, educational institutions are the single most important setting in which initiation can be prevented.

2. The ToFEI Guidelines and the Role Assigned to States

To address this, the Ministry of Health & Family Welfare issued the revised Guidelines for Tobacco Free Educational Institution (ToFEI). These lay down a clear, practical framework like display of the prescribed "Tobacco Free Educational Institution" and "Tobacco Free Area" signage, designation of Tobacco Monitors, inclusion of a "No Tobacco Use" norm in the institutional code of conduct, enforcement of the 100-yard rule under Section 6(b) of COTPA, 2003, a half-yearly Self-Evaluation Scorecard with a 90/100 benchmark, and a ToFEI certification and award scheme.

Crucially, the Guidelines specifically envisage that the State Tobacco Control Cell, in close coordination with the State Education Department, the State Education Boards and other educational regulatory authorities, shall drive implementation within the State by institutionalising tobacco-control activities in the academic calendar, issuing compliance circulars to all Heads of Institutions, setting up district-level institutional mechanisms, and making ToFEI compliance a part

of the terms and conditions for affiliation to the State Education Board. The screenshot is produced below

4.2 **STATE/DISTRICT TOBACCO CONTROL CELL:**

4.2.1 Coordinate with State Education Departments (School/Higher/Technical/Medical Education) to institutionalize tobacco control by incorporating tobacco control activities in their Academic calendar. Efforts should also be made to make these guidelines a part of the terms and conditions for affiliation to the State Education Board.

Guidelines for Tobacco Free Educational Institution (Revised) 7

This clearly indicates that every State Government is expected to establish an appropriate regulatory and administrative framework to give the Guidelines real effect.

3. The Regulatory Gap

It is, however, observed that despite the issuance of these Guidelines, a large number of States have not yet framed any specific Rules, Regulations, Government Resolution (GR), Standard Operating Procedure (SOP) or administrative direction to operationalise them. In the absence of a State-level regulatory framework, implementation remains purely advisory in nature, lacks uniformity, and suffers from weak and inconsistent enforcement. Guidelines, by themselves, cannot ensure that campuses actually become tobacco-free; an enforceable State instrument is essential.

4. Request and Specific Recommendations

Educational institutions shape the health, character and future of our children. Creating tobacco-free campuses is not merely a statutory expectation but a vital public-health intervention to protect future generations from addiction and its lifelong consequences. Right to Life therefore earnestly requests the State Government to notify a State Rule / Regulation / GR / SOP giving binding effect to the ToFEI Guidelines, providing at a minimum for the following:

1. **Mandatory applicability** of the ToFEI Guidelines to all educational institutions in the State schools at all levels, colleges and universities, both public and private.
2. **Designated enforcement and monitoring machinery:** empowering Heads of Institutions and other authorised officers under COTPA, 2003 to impose and collect fines for violations of Section 4 (smoking in public places) and Section 6(b) (sale within 100 yards), in the prescribed receipt format, with monitoring integrated through the State and District Tobacco Control Cells and the district administration.
3. **Linkage to affiliation and recognition:** making ToFEI compliance a condition in the terms and conditions for affiliation or recognition by the State Education Board, Universities and other regulatory authorities.

4. **Mandatory ToFEI measures in every institution:** display of the prescribed signage, designation of Tobacco Monitors (including Health & Wellness Ambassadors), and inclusion of the "No Tobacco Use" norm in the code of conduct.
5. **Institutionalised assessment and certification:** adoption of the Self-Evaluation Scorecard on a half-yearly basis, certification of institutions achieving the 90/100 benchmark, and inclusion of ToFEI questions in the existing inspection mechanisms of the Education Departments.
6. **Marking and enforcement of the 100 yard zone-** around every institution, with the assistance of local authorities, to ensure that no tobacco products are sold within the marked area.
7. **Coverage of new and emerging threats:** explicit reference to e-cigarettes, vapes, heat-not-burn and similar devices, and to the prohibition of gutkha and pan masala containing tobacco or nicotine under the Food Safety and Standards Regulations.
8. **Dedicated funding and periodic review:** earmarking of funds available under the National Tobacco Control Programme and the untied grants of educational institutions, with a defined reporting and review cadence at district and State level.

A clear, enforceable State-level framework will transform the ToFEI Guidelines from an advisory document into an effective and uniformly enforced public-health safeguard for our children. Right to Life requests the State Government to issue the necessary Rules / Regulations / GR / SOP at the earliest, and to designate a nodal officer to oversee their implementation.

Thanking You,

Yours faithfully,

A. Bharatiya

A. Bharatiya
Convener, Right to Life
RYTtoLYF@gmail.com | @RighttoLife_Org

Copy to:

- Principal Secretary / Additional Chief Secretary (Health & Family Welfare), all States/UTs — for issuance of the State framework and coordination with the State Tobacco Control Cell.
- Principal Secretary / Additional Chief Secretary (School Education & Higher Education), all States/UTs — for integration with affiliation norms and the academic calendar.
- State Nodal Officer, State Tobacco Control Cell (NTCP), all States/UTs — for implementation and monitoring.
- Chairperson, State Education Board / Council, all States/UTs — for inclusion of ToFEI compliance in affiliation conditions.